

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

**СУЧАСНА НАУКА:
ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Матеріали ІІ Всеукраїнської Internet-конференції
(23–24 жовтня 2019 р.)

Мелітополь, 2019

УДК 378.4:001.89(477.64 – 21) МДПУ
ББК 74.58 (4.УКР- 4. ЗАП. – 2 МЕЛ)
З 41

*Рекомендовано Радою молодих учених
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
(протокол № 15 від 25 листопада 2019 р.)*

РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧА РАДА

Голова редакційної ради: доктор педагогічних наук, професор Москальова Л. Ю.

Головний редактор: кандидат педагогічних наук Чорна В. В

Заступник головного редактора: кандидат педагогічних наук Яковенко І. О.

Відповідальний редактор: кандидат педагогічних наук Бунчук О. В.

Сучасна наука та перспективи: Матеріали II Всеукраїнської Internet-конференції молодих вчених (23-24 жовтня 2019 р.) / за заг. ред. д-ра пед. наук, проф. Москальової Л. Ю. – Мелітополь, 2019. – 102 с.

Висвітлюються погляди молодих науковців щодо сучасної наукової картини світу в аналізі гуманітарних, соціальних, природничих та технічних наук. Матеріали збірника відображають наукові пошуки студентів, магістрантів та молодих вчених.

За достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв, статистичних даних та інших відомостей відповідають автори публікацій

©Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

ЗМІСТ

<i>Авдимирець Н.В. Дискурсивно-етичне тлумачення екологічного імперативу.....</i>	<i>6</i>
<i>Антибура Ю.П. Етапи становлення науково-методичного забезпечення шкільної історичної освіти.....</i>	<i>9</i>
<i>Батарейна І.О. Педагогічні умови реалізації морального виховання в початкових школах України.....</i>	<i>13</i>
<i>Безух В.С. Як впливають мультфільми на психіку дитини дошкільного віку.....</i>	<i>18</i>
<i>Братишко Т.А. Інклюзивне навчання дітей з обмеженими можливостями у сучасній школі.....</i>	<i>21</i>
<i>Василенко В.Є., Христова О.Ф. Навчання англomовної лексики дітей дошкільного віку.....</i>	<i>24</i>
<i>Воровка М.І., Бунчук О.В. Формування науково-дослідних умінь здобувачів вищої освіти в процесі підготовки до Всеукраїнської олімпіади з педагогіки.....</i>	<i>27</i>
<i>Георгадзе Т.О. Процес формування світобачення школяра.....</i>	<i>30</i>
<i>Горбова Н.А. Формування правової культури як елемент сучасної освіти.....</i>	<i>33</i>
<i>Журавська Ю.А, Білецька О.В. Прогноз погоди як вид інформаційних повідомлень.....</i>	<i>37</i>
<i>Зінов'єва Д. О. Погляди вчених на розвиток діалогічного мовлення дітей дошкільного віку за допомогою гри.....</i>	<i>40</i>
<i>Калугіна А. І., Волкова В. А. Використання квест-технології у формуванні екологічної культури старших дошкільників.....</i>	<i>43</i>
<i>Калюжний А.В., Алієв Е.А. Фізична культура як феномен соціокультурного розвитку особистості майбутнього фахівця у процесі фізкультурної освіти.....</i>	<i>47</i>
<i>Кафо С. В. Аксиологічний потенціал філософсько-правової думки України.....</i>	<i>50</i>

<i>Кліщ А.О. Використання дидактичних ігор для розвитку граматичної сторони мовлення дітей дошкільного віку з загальним недорозвитком мовлення.....</i>	<i>53</i>
<i>Кубрак І.С, Москаленко В.В. Мотиваційні фактори фізкультурно-спортивної діяльності у процесі шкільного виховання.....</i>	<i>56</i>
<i>Махсма Я., Чорна В. Виховання лідерських якостей у дітей молодшого шкільного віку.....</i>	<i>60</i>
<i>Міняйло А. В. До проблеми культури поведінки дошкільників.....</i>	<i>63</i>
<i>Морозова Я.С., Галишева А.М. Вживання антропонімів в англійській художній літературі.....</i>	<i>66</i>
<i>Набокова А.С. Аксиологія у методології педагогічної філософії.....</i>	<i>69</i>
<i>Омел'яненко О. А., Волкова В. А. Розвиток творчих здібностей дітей старшого дошкільного віку засобом lego-конструкцій.....</i>	<i>71</i>
<i>Попова Ю.В., Чорна В.В. Особливості формування психологічних меж особистості в онтогенезі.....</i>	<i>73</i>
<i>Пшеничникова Г.М. Метод спостереження як фактор корегування рівня екологічної обізнаності дітей старшого дошкільного віку.....</i>	<i>78</i>
<i>Руденко Р, Маловічко О. Сучасні тенденції стану здоров'я та рухової активності студентської молоді.....</i>	<i>81</i>
<i>Солонська А.А. Патріотичне виховання у корекційній роботі з дітьми дошкільного віку з порушенням мовлення.....</i>	<i>84</i>
<i>Савлук О.О. Формування професійної культури майбутнього викладача інформатики.....</i>	<i>87</i>
<i>Таган Л.В. Інтерактивні методи як засіб розвитку комунікативних умінь дітей старшого дошкільного віку.....</i>	<i>90</i>
<i>Шевченко Л.В. Неперервна освіта для сталого розвитку: теорія і практика.....</i>	<i>95</i>
<i>Якименко А. Є. Особливості проведення звуконаслідувальних ігор.....</i>	<i>98</i>

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ ВМІНЬ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Таган Л.В.

*старший викладач кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь, Україна*

Однією з умов розвитку дитини є спілкування, яке сприяє розвитку мовлення, мислення, становленню характеру дитини. На думку таких вчених, як Л. С. Виготський, М. І. Лісіна, В. С. Мухіна, Д. Б. Ельконін завдяки спілкуванню прискорюється розвиток дітей.

В процесі спілкування дитина оволодіває комунікативними вміннями, що є надзвичайно важливим для соціалізації і розвитку особистості. Адже, часто під час спілкування дошкільники стикаються з труднощами: не вміють звернутися до однолітків, домовитися з ними – підтримати розмову, адекватно висловити свою симпатію чи антипатію. Це призводить до проблем в особистісному розвитку, тому – товариськість, уміння контактувати з однолітками – необхідна складова самореалізації дитини, її успішності у різних видах діяльності. Адже дитина, яка знає норми і правила, яких необхідно дотримуватися при спілкуванні з оточуючими, вміє вступати в комунікативний контакт, організовувати і підтримувати його, і, що дуже важливо, вміє попереджати конфліктні ситуації в спілкуванні [1; 2].

Навчити дитину налагоджувати мовленнєву взаємодію з оточуючими допоможе використання ефективних методів та форм організації роботи з дітьми, до яких належать інтерактивні технології.

Інтерактивність позначає вміння взаємодіяти або знаходитися в режимі бесіди, діалогу з будь-чим або з будь-ким. Інтерактивність активізує розумову діяльність дітей, розвиває творчий підхід до розв'язання проблем. Під час інтерактивного навчання діти активно спілкуються, відстоюють свою думку, сперечаються, не погоджуються, домовляються. Інтерактивне навчання дошкільників – це специфічна форма організації освітньої

діяльності, метою якої є забезпечення комфортних умов для взаємодії, за яких кожна дитина відчуває свої успіхи і, виконуючи певну інтелектуальну роботу, досягає високої продуктивності. Інтерактивні методи навчання забезпечують таке навчання, яке дає можливість дітям на занятті в парах, мікрогрупах або малих групах опрацьовувати навчальний матеріал, розмовляючи, дискутуючи та обговорюючи різні точки зору. Для розвитку комунікативних вмінь дітей дошкільного віку використовують наступні інтерактивні методи [2; 3].

Мікрофон – метод роботи, в ході якого діти разом з педагогом утворюють коло та, передаючи один одному іграшковий мікрофон. Висловлюють свої думки на задану тему. Всі висловлювання дітей приймаються, схвалюються, проте не обговорюються.

Дебати – метод роботи, в ході якого діти стоять у колі, висловлюють свої думки на задану тему, передаючи мікрофон один одному, але висловлювання обговорюються: діти ставлять одне одному запитання, відповідають на них, шукаючи спосіб розв'язання проблеми.

Удвох – метод роботи, в ході якого діти утворюють робочі пари та виконують запропоноване завдання, наприклад, по черзі описують картину.

Ланцюжок – метод роботи, в ході якого діти обговорюють завдання та вносять свої пропозиції в імітований ланцюжок. Наприклад, складають казку за таблицею, у якій представлений хід майбутньої казки у малюнках чи в умовних позначках.

Снігова куля – метод роботи, в ході якого діти об'єднуються у малі групи і обговорюють проблемне питання або виконують спільне завдання, домовившись про чітку послідовність дій кожного члена групи.

Синтез думок – метод роботи, в ході якого діти об'єднуються у малі групи, виконуючи певне завдання, наприклад, малюнок на аркуші паперу. Коли одна група намалює, то передає малюнок в іншу групу, учасники якої допрацьовують виконане завдання. По завершенню роботи складають спільну розповідь про те, що домалювали і чому.

Коло ідей – метод роботи, в ході якого кожна дитина або кожна група виконують одне завдання, наприклад, складають казку по–новому, обговорюють її, потім вносять пропозиції чи ідеї.

Загальний проект – метод роботи, в ході якого діти об'єднуються у кілька груп (3–4). Групи отримують різні завдання, кожне з яких спрямоване на розв'язання певного аспекту однієї проблеми, наприклад, намалювати свої улюблені іграшки та розповісти про них. Кожна група представляє свій «проект» – колективну роботу «Іграшки» та спільно обговорюють його.

Асоціативна квітка – метод роботи, в ході якого діти об'єднуються у кілька груп для розв'язання спільного завдання: на дошці закріплюється «середина» квітки із зображенням певного поняття, наприклад, «іграшки», «квіти», «фрукти», «тварини». Кожна група добирає слова–асоціації або картинки–асоціації, які викладає навколо цього поняття.

«Дерево рішень» – метод роботи, який містить декілька етапів: 1. Обирання проблеми, що не має однозначного розв'язання, наприклад, «Що потрібно дереву для щастя?»; 2. Розглядання схеми, у якій прямокутник – це «стовбур» (який позначає цю проблему), прямі лінії – «гілки» (шляхи її розв'язання), а кружечки – «листочки» (рішення проблеми). 3. Розв'язання проблеми: діти підгрупами домовляються, обговорюють і малюють, наприклад, метелика, пташку тощо, розміщуючи їх на «дереві рішень» та пояснюють свій вибір.

Метод багатоканальної діяльності – метод роботи з дітьми, в ході якого обов'язково задіюються різні аналізатори: зір, слух, дотик, смак, нюх. Наприклад, при розгляданні картини доцільно використовувати таку послідовність: виокремлення об'єктів, зображених на картині; уявлення об'єктів через сприймання різними аналізаторами. Після розглядання всіх об'єктів, зображених на картині, варто поставити дітям творчі завдання: – «прослухати» звуки картини через «навушники»; – вести віртуальні діалоги від імені зображених персонажів; – відчутти «аромат» квітів, зображених на картині; – «вийти за межі зображеного»; – уявно торкнутися картини,

визначити, яка її поверхня (тепла, холодна), яка погода (вітряна, дощова, сонячна, спекотна, морозна) тощо.

Дискусія – це метод колективного обговорення якогось складного питання. До дискусії готуються всі учасники освітнього процесу та активно залучаються всі діти. Наприкінці дискусії формулюється єдине колективне рішення завдання, проблеми або рекомендації.

«Мозковий штурм» – один із методів, який сприяє розвитку творчості і дитини, і дорослого. Цей метод зручно використовувати під час обговорення складних проблем чи питань.

Вікторина – метод–пізнавальна гра, яка складається із мовленнєвих завдань та відповідей на теми з різних галузей знань. Вона розширює загально–пізнавальний та мовленнєвий розвиток дітей. Запитання відбираються з урахуванням віку, програмових вимог та рівня знань дітей.

Бесіда–діалог – метод, спрямований на співучасть дітей з тим, хто виступає. В ході заняття з подачі знань, закріплення матеріалу вихователь ставить супроводжуючі запитання до дітей, з метою перевірки розуміння ними поданої інформації.

Моделювання проблемних ситуацій – метод взаємодії дорослого і дітей для вирішення поставленої проблеми. Ситуація моделюється вихователем спеціально.

«Що? Де? Коли?» – активний метод, в ході використання якого переважає співпраця, творче вирішення проблем, взаємний обмін думками, власними знаннями і вміннями тощо.

«За і проти» – метод роботи з дітьми, в ході якого дітям пропонується розв'язати проблему з двох сторін: за і проти. Наприклад, ставиться завдання розповісти, чому подобається зима (аргумент – «за») і чому не подобається зима (аргумент – «проти»).

Передбачення – метод роботи з дітьми, в ході якого пропонується «передбачити» можливі варіанти вирішення проблеми. Наприклад, запропонувати дітям назвати дні тижня, розповісти про те, що вони очікують

від кожного дня. Пізніше уявити себе на місці одного з днів та розповісти про свої передбачення.

Показуха – метод роботи, в ході якого пропонується дітям поділитися на команди, кожна з яких задумує слово і, використовуючи невербальні засоби, представляє це слово іншій команді, яка має його відгадати.

Уявна картина – метод роботи, в ході якого пропонується дітям стати в коло і кожній дитині по черзі описувати уявну картину.

«Що можна робити...?» – метод роботи, в ході якого діти вчаться усвідомлювати поліфункціональні властивості предметів. Наприклад, уявити, як ще можна використати олівець (як указку, диригентську паличку, термометр, жезл тощо).

Перевтілення – метод роботи, в ході якого пропонується дітям поділитися на команди і уявити себе на місці якогось предмета (книжки, ручки, стола, ляльки тощо) та презентувати себе з точки зору обраної ролі.

Казка навпаки – метод роботи, в ході якого пропонується дітям поділитися на дві команди і скласти свою казку по-іншому, замінюючи основні поняття на протилежні.

Колаж – метод роботи, в ході якого пропонується дітям поділитися на дві команди і домалювати на аркуші паперу свою картину (наприклад, фігуру неправильної форми) всіма підручними матеріалами і розповісти про неї 2–3 реченнями.

Реклама – метод роботи, в ході якого дітям пропонується поділитися на дві команди, кожна з яких обирає будь-який предмет і намагається назвати всі його позитивні якості та функції, що допоможуть привернути до нього увагу інших.

Окрім вищезгаданих інтерактивних методів навчання дошкільників у практиці роботи активно використовуються й наступні: творчі завдання, робота в малих групах, навчальні ігри (рольові та ділові, ігри-імітації), ігри-змагання (старший дошкільний вік), інтелектуальні розминки, робота з

наочними відео–та–аудіо–матеріалами, тематичні діалоги, аналіз життєвих ситуацій тощо.

Таким чином, застосування інтерактивних методів навчання дає можливість дитині краще засвоювати норми і правила, яких необхідно дотримуватися при спілкуванні з оточуючими, завдяки чому вона буде вміти вступати в комунікативний контакт, організовувати і підтримувати його, і, що дуже важливо, зможе попереджати конфліктні ситуації в спілкуванні.

Література

1. Выготский Л.С. Мышление и речь. М.: Лабиринт, 1999. 352 с.
2. Роль інтерактивних методів навчання у розвитку мислення та мовлення дошкільників // БВДС. 2009. №11. С. 2–11.
3. Саприкіна О. В., Мартинюк О. О. Інтерактивні методи навчання як засіб формування навичок мовленнєвої взаємодії старших дошкільників. // Вихователь – методист дошкільного закладу. 2011. №8. С. 39–44.